
RMK Lahemaa külastusala

Külastuskorralduskava 2020-2029
2022. aasta täitmise aruanne

Riigimetsa Majandamise Keskus
Külastuskorraldusosakond

Sissejuhatus

2022. aasta oli mitmetel aladel üle Eesti märgata külastatavuse liikumist üldjoontes sarnasesse rütmi koroonaeelse aja omaga ning selles osas on ka Ida-Virumaa külastusala külastus normaliseerunud. Üleüldise trendina on täheldada märke välismaalaste arvu vähenemisest, üks põhjusi võib olla ettevaatlikkus Ida-Euroopasse reisimise osas, samas turismistatistika näitab, et Eesti elanike välismaale reisimine on hakanud taas suurenema.

RMK loodusõppeprogrammide osa saanute arv, mis oli koroonaaastatel langes, on taas vaikselt tõusuteel. Klassikalise, juhendaja eestvedamisel toimuva õppeprogrammi kõrval on valikus ka omal käel läbitavaid, nn seljakotiprogramme, ning põnevust pakuvad konkreetsetele radadele loodud nutimängud, mis on viimastel aastatel külastajate poolt aktiivselt kasutusse võetud, jätkuvalt meelitasid osalema traditsioonilised tegemised. Eesti Vabariigi 105. aastapäeva eel kinkis RMK igale Eesti lasteaiale Tarmo Tuule raamatu „Mets on kodu. 12 puu- ja kuulugu“.

Novembris 2022 viis Turu-uuringute AS RMK tellimusel läbi küsitluse, millele vastas 1003 Eesti elanikku vanuses üle 15 aasta. Selgus, et elanike teadlikkus RMK loodud puhke- ja liikumisvõimalustest on kasvanud – kui 2020. aastal teadis 90% elanikest RMK pakutavatest puhkevõimalustest, siis 2022. aastal oli teadlikke juba 97%. Tulemust võis siiski mõjutada ka küsitlusmetoodika muutus, sest andmeid koguti esmakordselt täies mahus veebiküsitlusena.

Lahemaa külastuslal oli märgata, et külastajaprofilis on vähenenud mõningate riikide esindajad, kus ei soovitata piirkonda Ukrainas toimuva sõja tõttu reisida. Vähenenud on ka korraldatud ja suurte gruppidenä külastajate osakaal ning külastuslal käiakse pigem omal käel kui korraldatud reisiga.

Oandu piirkonnas, kus varasemalt oli rohkem väliskülastajaid, liikus 2022. aastal enam kohalikke külastajaid, mitmed neist matkateelised, kes alustavad alal Oandu-Ikla matkateed.

Ala taristu osas on olnud 2022. aasta fookuses taristu kvaliteedi hoidmine. Koostöös kohaliku külaseltsiga alustati Vainupea parkla laudraja remondi planeerimist, laudrada remonditakse talgute raames 2023. aastal.

Käisid eeltööd Viru raba parkla ehitustöödeks, parkla ehitus on planeeritud 2023. aastasse.

Lahemaa külastuslal viidi 2022. aastal läbi RMK Külastusobjektide seisundi seire.

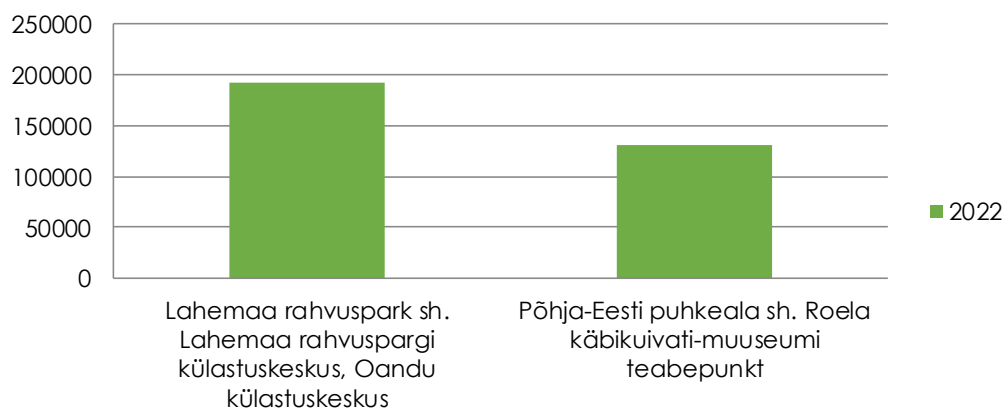
1. Regulaarselt läbiviidavad seired ja uuringud

1.1. Külastajauuring

2021. aasta juulis lõppesid perioodil 2020-2021 läbi viidud külastajauuringud Lahemaa rahvusparkis ja Põhja-Eesti puhkealal. Kokkuvõtted tulemustest on leitavad Lahemaa külastusala külastaja ja külastusseire materjalide lehel veebis:

<https://www.rm.k.ee/organisatsioon/tegevusvaldkonnad/loodushoid/kulastaja-ja-kulastusseire>

1.2. Külustusmahu seire

Joonis 1.

Lahemaa rahvusparki sh. Lahemaa rahvusparki külastuskeskuse ja Oandu külastuskeskuse külastatavus, Põhja-Eesti puhkeala sh. Roela kábikuivati-muuseumi teabepunkti külastatavas 2022. aastal.

2022. aastal sulas kevadel lumi eelmiste aastatega võrreldes hiljem ja samuti saabus sügisel lumi tavapärasest varem. Sellest tulenevalt oli ka loendusperioodi algus aprilli lõpus.

Lahemaa külastusala, mille külastatavust mõjutasid eelnevatel aastatael koroonaeagsed piirangud, esines 2022. aastal külastatavuse tõusu, külastatavuse tõusu esines enamus objektidel.

Ala külastusmahu arvutamiseks (Joonis 1) on kasutatud külastajate peamistele liikumisteedele paigaldatud loendurite loendustulemuste andmeid (Tabel 1), laiendades neid külastajauuringust saadava külastajavoogude infoga.

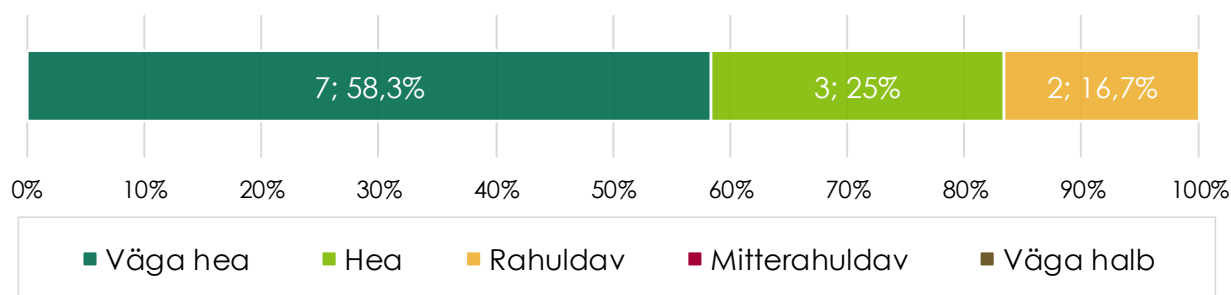
Tabel 1. Lahemaa külastusala külastusobjektide külastatavus loendusperioodil.

Külastusobjekt	Külastatavus 2022
Altja loodus- ja kultuurilooline rada	15900
Käsmu loodusrajad sh. Vana-Jüri ots	36200
Koprarada	3400
Oandu loodusemetsarada	3700

Purekkari telkimisala	18300
Tsitre telkimisala	15100
Viru raba õpperada	42200
Kaberneeme lõkkekohad	39700
Neeruti loodusrada	7000

1.3. Külastusobjektide seisundi seire

Käesolevas peatükis on käsitletud külastusobjektide seisundi seire objektide pinnase ja alustaimestiku seisundi andmeid. Lahemaa rahvuspargi külastusobjektidel on seire toimunud 2009., 2014., 2018. ning viimati 2022. aastal, mil seiresse oli kaasatud 13 seireobjekti (metoodika alusel hinnati seisund 12 seireobjektile). Pinnase ja alustaimestiku seisundi indeksi¹ (edaspidi ka PAI) klassifikatsiooni² alusel oli seisund väga hea või hea 10 objektile (joonis 2) ning rahuldav kahel objektile; mitterahuldavas või väga halvast seisundis objekte ei olnud. Rahuldavas seisundis objektidest ületas PAI väärtus 2018. a seire andmetel lubatud muutuste piiri³ Kalmeoja lõkkekohal ja Nõmmeveski lõkkekohal II (objekti lääne poolne osa). 2022. a oli seisund Kalmeoja lõkkekohal osaliselt paranenud ja PAI väärtus lubatud muutuste piiri enam ei ületanud.

Joonis 2. Lahemaa rahvuspargi seireobjektide arvuline ja protsentuaalne jagunemine pinnase ja alustaimestiku seisundiklassidesse 2022. aastal.

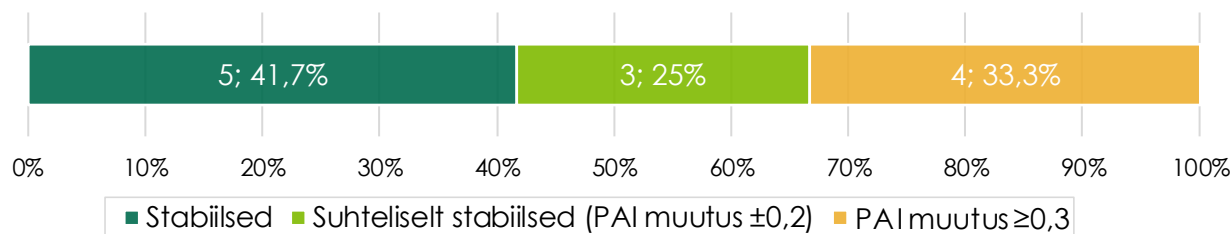
2018. ja 2022. a. andmete võrdlusel (12 objekti) oli 8 objekti (66,7%) pinnase ja alustaimestiku seisund stabiilne⁴ või suhteliselt stabiilne (joonis 3). Muutus oli märgatavam 4 objektile, kus seisund oli paranenud: Oandu külastuskeskuse lõkkekohal, Kalmeoja lõkkekohal, Nõmmeveski lõkkekohal I ja Purekkari telkimisalal.

¹ Pinnase ja alustaimestiku seisundi indeks (lüh. PAI) arvutatakse alalistel seiretransektidel hinnatavatel prooviruutudel esinenud kahjustusastmete kaalutud keskmisena. PAI võimalik väärtus on 1...6. Objektidel, millel taimestiku katteväärtsu rekreatiivse kasutuse mõjul ei ole vähenenud (nt tallamiskindlad kõrrelistega kaetud alad) on PAI väärtus kokkuleppeliselt „üks“. PAI väljendab ala pinnase ning alustaimestiku seisundit – mida suurem on indeksi väärtus, seda halvem on pinnase ning alustaimestiku seisund.

² Seisundiklass määratakse PAI väärtuse alusel järgmiselt: väga hea (PAI väärtus 1...2); hea (2,1...3); rahuldav (3,1...4); mitterahuldav (4,1...5); väga halb (5,1...6).

³ Lubatud muutuste piir – kokkuleppeline pinnase ja alustaimestiku seisundi indeksi väärtus (PAI=3,3), mille ületamisel võib vastavalt objekti suurusele või kasvukohatüübile olla vajalik erinevate maastikukaitseliste meetmete rakendamine.

⁴ Objekti pinnase ja alustaimestiku seisundi muutus arvestatakse kahe seirekorra PAI väärtuse erinevuse alusel; muutuse suurust eristatakse järgmiselt: PAI väärtuse erinevus 0,0 – stabiilsed; PAI väärtuse erinevus ≤0,2 – suhteliselt stabiilsed; PAI väärtuse erinevus ≥0,3 – muutus märgatavam.

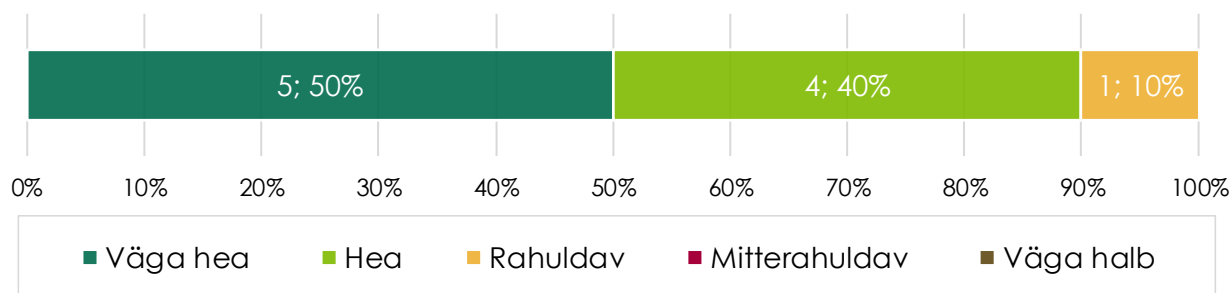

Joonis 3. Lahemaa rahvuspargi objektide arvuline ja protsentuaalne jagunemine PAI väärtuse muutuse alusel 2018. ja 2022. a. võrdlusel.

Kalmeoja lõkkekoha pinnase ja alustaimestiku seisund oli 2014. ja 2018. a võrdluses stabiilne ($PAI > 3,3$), 2022. aastaks oli seisund osaliselt paranenud (PAI muutus $-0,4$) ning PAI väärtus sama, mis 2009. a. Objektil on tallamise mõju tugevam kalda serval, kus mineraalpinna on osaliselt struktuuritu. Seisundi paranemine on peamiselt tulenev ühe lõkkeaseme juures tallamiskoormuse vähenemisest. Objektil on oluline jätkata olemasolevate maastikukaitse meetmete rakendamist (piirded, parkimine parklas), vältida kasutuskooormuse tõusu (nt suuremate ürituste toimimist objektil) ning seisundi muutusi jälgida.

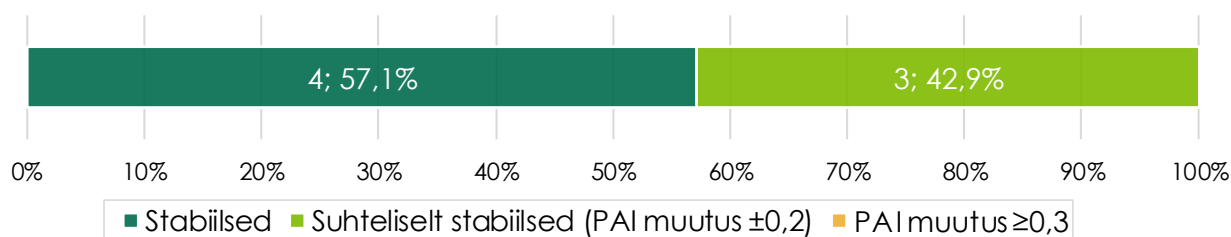
Nõmmeveski lõkkekohtade vahetult tee poolsele osale (seires lõkkekoht I) on lõkkeaseme ümbruses pinnase ja alustaimestiku seisund paranenud, samas on trepi kõrvale jääv kalda nõlv erodeeruv ja varisemisohulik (nõlval osaliselt paljandunud juuresüsteemiga harilik mänd). Maastikukaitse meetmena on oluline külastajate teavitamine ning trepi rekonstrueerimisel võimalusel kahepoolse käsipuu rajamine, et piirata kalda tallamist. Nõmmeveski lõkkekoha II seisund oli 2014. ning 2018. aasta andmete võrdlusel halvenenud (indeksi väärtuse muutus $+0,3$). 2022. aasta andmetel on seisund suhteliselt stabiilne (PAI muutus $+0,2$), kuid näitab jätkuvalt halvenemise tendentsi. Astangust alla jõe äärde viiva trepi kõrvale olev nõlv on erodeeruv. Nõlval tallamise vähendamiseks on oluline vastav teavitus külastajatele ning võimalusel tõhusam tallamiskoormuse suunamine. Objekti taristu rekonstrueerimisel on vaja taristu paiknemine üle vaadata. Objektile on jätkuvalt oluline mootorsõidukitega sisenemist piirata, tagada sissesõidukeelumärgi olemasolu ning võimalusel kaaluda sissesõidu piiramist tõkkepuuga.

Põhja-Eesti puhkealal on seire toimunud 2009., 2014., 2018. ning viimati 2022. aastal, mil seiresse oli kaasatud 12 seireobjekti; pinnase ja alustaimestiku seisund olemasoleva meetoodika alusel hinnati 10 objektile. Pinnase ja alustaimestiku seisundi indeksi klassifikatsiooni alusel oli seisund väga hea või hea 9 objektile (joonis 4) ning ühel objektile rahuldav; mitterahuldavas või väga halvas seisundis objekte ei olnud. Nii 2018. kui ka 2022. a andmetel ei ületanud PAI väärtus ühelgi objektile lubatud muutuste piiri.

Joonis 4. Põhja-Eesti puhkeala seireobjektide arvuline ja protsentuaalne jagunemine pinnase ja alustaimestiku seisundiklassidesse 2022. aastal.

2018. ja 2022. a. andmete võrdlusel (7 objekti) oli kõigi objektide pinnase ja alustaimestiku seisund stabiilne või suhteliselt stabiilne (joonis 5). 2018. aastal oli varasemate andmetega võrreldes Kaberneeme lõkkekohadel seisund suhteliselt stabiilne (PAI muutus 0,1) ning Pedassaare lõkkekoha ja metsamaja juures halvenenud (PAI muutus vastavalt 0,3 ja 0,4). 2022. a võrdluses oli seisund samuti suhteliselt stabiilne, kuid trend nii Kaberneeme lõkkekohadel (PAI muutus -0,2), Pedassaare lõkkekohal (PAI muutus -0,2) kui ka Pedassaare metsamaja juures (PAI muutus -0,1) paranemise suunal. Pedassaare matkaraja lõkkekohal oli seisund stabiilne. Kaberneeme lõkkekohadel on oluline jätkata olemasolevate maastikukaitse meetmete rakendamist (piirded, parkimine parkimisaladel) ning objekti rekonstrueerimisel vajadusel muuta taristu planeeringut.

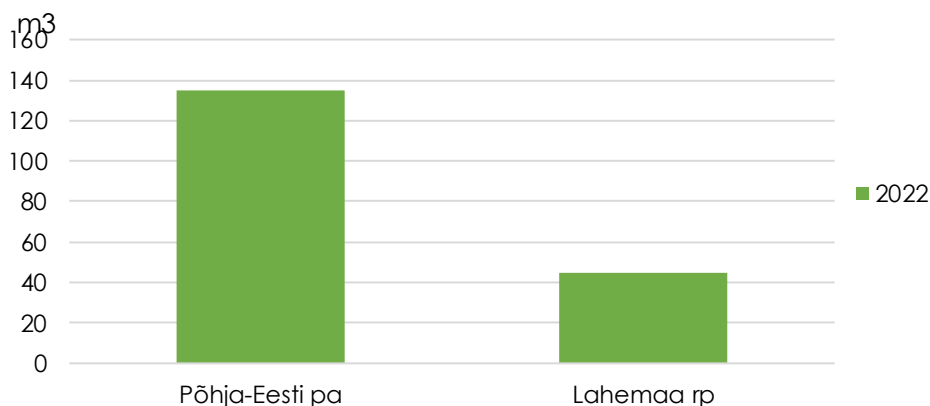
Joonis 5. Põhja-Eesti puhkeala objektide arvuline ja protsentuaalne jagunemine PAI väärtuse muutuse alusel 2018. ja 2022. a. võrdlusel.

1.4. Ressursi seire

Üle-eestiliselt koguti kõikide külastusobjektide kogumahuna jäätmeid 2022. aastal 3530 m³, maht on võrreldes 2021. aastaga pisut suurenenud 2%. Lõkkepuid kasutati 2022. aastal 2409 m³, mis võrreldes 2021. aastaga jäänud sarnaseks, pisut langenud (2021 oli 2482 m²).

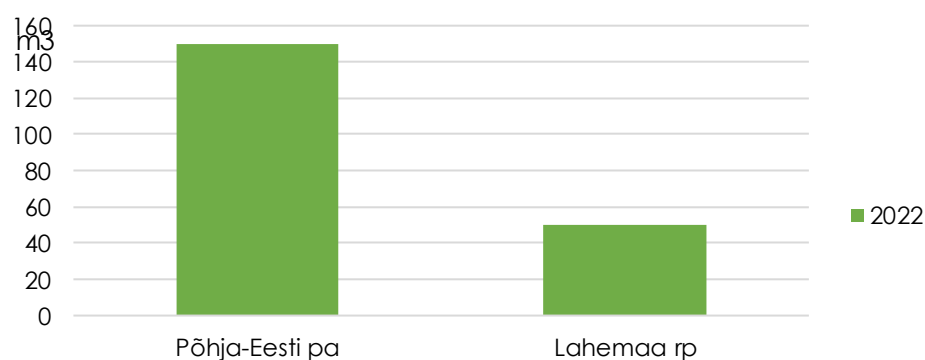
Põhja-Eesti puhkeala külastusobjektidel koguti jäätmeid 135 m³, Lahemaa rahvuspargis 45 m³.

Ülevaate külastusaladel tekkinud jäätmete kogusest ja kasutatud lõkkepuude kogusest annavad joonis 6 ja joonis 7.

Joonis 6. Põhja-Eesti puhkealal ja Lahemaa rahvuspargis kogutud jäätmed.

Lõkkepuud kasutati Põhja-Eesti puhkeala külastusobjektidel 2022.a. 150 m³ ja Lahemaa rahvuspargis 50 m³.

Joonis 7. Põhja-Eesti puhkealal ja Lahemaa rahvuspargis kasutatud lõkkepuud.

2. Loodusteadlikkuse edendamine ja teabe jagamine

Loodusteadlikkuse edendamiseks kontaktivabalt jätkus Loquizi tarkvara platvormi kasutamine, et pakkuda inimestele tasuta võimalust RMK külastusobjektidel harivate nutimängude mängimiseks. Lahemaa rahvuspargi külastuskeskus pakkus 2 erinevat mängu ja Oandu külastuskeskus 5 erinevat mängu.

Jätkus täiendava teabe lisamine infotahvlitele QR koodide abil ja nende võimaluste tutvustamine üritustel. Sagadi-Oandu rajale QR koodidega venekeelsete audiofailide lisamine andis võimaluse juttudest osa saada ka klassidel, kuhu oli lisandunud ukraina lapsi.

Lahemaa rahvuspargis jätkus võimalus mängida geopeituse aarete seeriat LK110, mis loodi 2020. aastal koostöös geopeituse kogukonnaga looduskaitse 110. sünnipäevaks. Lahemaa rahvusparki sai selleks puhul peidetud 10 aaret.

Osaleti Lahemaa giidide koolitamisel.

Lahemaa rahvuspargi külastuskeskusest sai teavet 7623 inimest ja erinevatest loodushariduslikest tegevustest (sh sündmused, viktoriinid, programmid jms) võttis osa 573 inimest.

Oandu külastuskeskuses sai teavet 6866 inimest ja erinevatest loodushariduslikest tegevustest (sh sündmused, viktoriinid, programmid jms) võttis osa 15187 inimest.

Roela käbikuivati-muuseumi teabepunkti lahtiolekuaega pikendati kahelt päevalt kolmele, see tõi kaasa teavitatute arvu tõusu, kokku sai teavet 348 inimest.

3. Hooldus ja rekonstrueerimine

Lahemaa külastusala ja selle külastuskeskuste tegevuseks kasutati 2022. aastal otsekuludena kokku 270 tuhat eurot. Nimetatud vahendid kasutati külastustaristu majandamiseks (vajalike külastustaristu muudatuste kavandamiseks, muudatuste elluviimiseks, külastustaristu korrashoiu tagamiseks), maastiku seisundi säilitamiseks, külastuse suunamiseks, vajalikeks seireteks ning külastuskeskustes läbiviidavate loodusteadlikkust edendavate tegevuste korraldamiseks. Taristu korrashoiule kasutati 98 tuhat eurot, külastajate teavitamisele ja külastuse suunamisele 46 tuhat eurot ning loodusteadlikkuse edendamiseks kokku 126 tuhat eurot, sellest külastuskeskuste korrashoiule 100 tuhat eurot.

Sügisel pöördus RMK poole Vainupea külanõukogu, kes muretses rannas asuva laudtee seiskorra pärast. Koos otsustati, et laudrada ning käimla remonditakse 2023. aasta kevadel koostöös kohalike elanikega, kes on väga huvitatud kodukandi ilusamaks muutmisest.

Pedassaare metsamaja saunas täheldasime, et küünalde kasutamine kätkeb endas suurt tuleohtu, metsamaja mitmetel aknalaudadel on põlemisjäljed. Sauna leiliruum ja pesemisruum said uue laudise ning vananenud keris vahetati välja. Kogu majja paigaldati autonoomne, akujaamal põhinev, elektrisüsteem, mis toidab laevalgustust.

Altja loodus- ja kultuuriloolise raja ning Viru raba õpperaja infotahvlid vahetati välja kuna vanad olid muutunud halvasti loetavaks. Tsitre telkimisalal asendati amortiseerunud ning varastatud lõkkeasemeid. Loodusvahid jätkasid ka amortiseerunud laavude ning käimlate katuste väljavahetamisega.

Loodusteadlikkuse edendamisest ja teabe jagamisest annab ülevaate ptk. 2 ja tabel 3. Kogutud jäätmete kogustest ja küttepuid kulust annab ülevaate ptk. 1.4. Suuremahulisemad tööd on esitatud tabelis 2.

Tabel 2. Lahemaa külastusalal perioodil 2020-2029 planeeritud tegevused ja nende täitmine 2022.

Külastusobjekt	Kaitseala, võõnd	Arengusuunad	Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Planeeritud tööde teostamise periood		2022. aastal teostatud tööde kirjeldus
					2020-2022	2023-2029	
Lahemaa rahvuspark							
RMK matkatee Oandu-Aegviidu/Oandu-Kalmeoja lõik (sh. Oandu-Võsu matkarada, Nõmmeveski-Liiapeksi matkarada, Võsu-Nõmmeveski matkarada)	Lahemaa rp	Taristu kvaliteedi tõstmine. Tegevuste mitmekesistamine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu uuendamine - laudkatted, purded, trepid, rajaväravad jm		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine Matkatee viitade uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Höövli tee puhkekoha ja pärandkultuurilise metsaülevaate/metsavahi koha korrastamine (säilimise ja ohutuse tagamise remonttööd)	x	x	
Kuueristi puhkekoht	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Käsmu loodus-ja kultuurilooline rada	Lahemaa rp, Lahemaa pv, Käsmu skv, Palganõmme skv	Ala planeeringu uuendamine Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Projekteerimine	Vana-Jüri otsa parkmetsa planeeringu ja projekti koostamine : teede asukohtade planeerimine, pingid, väikerajatised, linnuvaatlusplatvorm-estakaad, käimla juhatavad viidad jms	x		
			Taristu rajamine	Projekti järgse taristu rajamine	x	x	
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	Infotahvel Käsmu parklas ja infotahvliid linnuvaatlusplatvormil.	x		

			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine		x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Käsmu matkarada	Lahemaa rp, Lahemaa pv, Käsmu skv, Palganõmme skv	Taristu kvaliteedi tõstmine. Tegevuste mitmekesistamine	Projekteerimine	Palganeeme otsa arendus pärast sõjaväerajatiste lammutamist.		x	
			Projekteerimine	Käsmu järve parkla projekteerimine (ettepanek kaitsekorralduskavasse).	x		
			Taristu rajamine	Käsmu järve parkla rajamine	x		
			Taristu rekonstrueerimine	Eru parkla rekonstrueerimine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine Märgistuse ja viidastuse uuendamine.	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Käsmu jalgrattarada	Lahemaa rp, Lahemaa pv, Käsmu skv, Palganõmme skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Viidastuse ja märgistuse uuendamine.	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Viru raba õpperada	Lahemaa rp, Viru raba skv	Taristu kvaliteedi tõstmine. Tegevuste mitmekesistamine	Projekteerimine	Parkla projekteerimine	x		
			Taristu rajamine	Parkla rajamine	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh raja laienduse ja käsipuu ehitus raba taastamisest mõjutatud alale.
			Taristu rekonstrueerimine	Laudraja ja vaatetorni rekonstrueerimine		x	
			Taristu rekonstrueerimine	Käimla rekonstrueerimine.	x		
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine		x		Infotahvlid uuendatud
Kalmeoja lõkkekoht	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi tõstmine. Tegevuste mitmekesistamine	Projekteerimine	Lõkkekoha rekonstrueerimise ja täiendavate lõkkekohtade rajamise projekteerimine.		x	

			Taristu rajamine	Lõkkekoha rekonstrueerimine, täiendavate lõkkekohtade rajamine.	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine Vana karjääri korrastamine (võsa eemaldamine, kalda korrastus).	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Altja loodus-ja kultuurilooline õpperada	Lahemaa rp, Altja pv, Merinõmme skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Raja viidastuse uuendamine.	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine		x		Infotahvlid uuendatud
Nõmmeveski lõkkekoht	Lahemaa rp, Kotka skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine	Projekteerimine	Lõkkekoha rekonstrueerimise projekteerimine		x	
			Taristu rekonstrueerimine	Lõkkekoha rekonstrueerimine	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Oandu loodusemetsarada	Lahemaa rp, Lahemaa pv, Kõrve skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Raja rekonstrueerimise projekteerimine		x	
			Taristu rekonstrueerimine	Raja rekonstrueerimine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Oandu taimetargarada	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi tõstmine. Erivajadustega külastajatele taristu arendamine. Teavitamise kvaliteedi tõstmine.	Taristu rekonstrueerimine	Raja rekonstrueerimine			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Viidastuse ja infotahvlite osaline uuendamine. Raja treppide ja laudtee	x		Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

		Loodusharidusliku suuna arendamine		lõikude rekonstrueerimine.			
			Projekteerimine	Inv avõimaluste projekteerimine.	x		
			Taristu rajamine	Inv avõimaluste loomine	x		
Oandu pärandkultuurirada	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi tõstmine. Teavitamise kvaliteedi tõstmine. Lisavõimaluste loomine. Aastaringse kasutuse soodustamine. Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Laudtee asendamine puiduhakkest rajaga, infotahvli aluste uuendamine, jooksev suvine ja talvine hooldus.	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	Taimeaia tahvli koostamine ja valmistamine. Heinaküünides infotahvli koostamine ja valmistamine	x		
Oandu telkimisala	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Telkimisala rekonstrueerimise projekteerimine.		x	
			Taristu rekonstrueerimine	Telkimisala rekonstrueerimine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Koprarada	Lahemaa rp, Sipa skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Raja rekonstrueerimise projekteerimine	x		
			Taristu rekonstrueerimine	Raja rekonstrueerimine	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Treppide ja raja remont.	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Majakivi-Pikanõmme loodusõpperada	Lahemaa rp, Suurekõrve skv, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Raja tagumise (tornipoolse) parkla ja käimla	x		

				rekonstrueerimise projekteerimine			
			Taristu rekonstrueerimine	Raja tagumise (tornipoolse) parkla ja käimla rekonstrueerimine	x		
			Projekteerimine	Raja rekonstrueerimise projekteerimine		x	
			Taristu rekonstrueerimine	Raja rekonstrueerimine (osaline)		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	Torni infomaterjalide koostamine ja valmistamine	x		
Purekkari telkimisala	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Rekonstrueerimise projekteerimine		x	
			Taristu rekonstrueerimine	Rekonstrueerimine	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Tsitre telkimisala	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Rekonstrueerimise projekteerimine		x	
			Taristu rekonstrueerimine	Rekonstrueerimine	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh lõkkekolude uuendamine
Tsitre puuderada	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	Raja info uuendamine, uute infotahvli koostamine rajale ja vaatetorni	x		
Juminda telkimisala	Lahemaa rp, Mere pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Rekonstrueerimise projekteerimine		x	

			Taristu rekonstrueerimine	Rekonstrueerimine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Ojaäärse metsarada	osaliselt Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	Metsaraja teabe ja infotahvli uuendamine, uute tahvli lisamine	x		
Võsu telkimisala	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine Tegevuse mitmekesistamine Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Projekteerimine	Endise metsavahi maja väliõppeklass-teabemajaks projekteerimine		x	
			Taristu rekonstrueerimine	Endise metsavahi maja kohandamine väliõppeklass-teabemajaks		x	
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	Teabematerjalide koostamine ja trükkimine		x	
Mustoja parkla	Lahemaa rp, Vainupea skv, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Parkla piirete uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Mustoja lõkkekoht	Lahemaa rp, Vainupea skv, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Rekonstrueerimise projekteerimine		x	
			Taristu rekonstrueerimine	Rekonstrueerimine		x	

			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Ojakivirada	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi tõstmine Parkimisvõimaluste parandamine Teavitamiskvaliteedi tõstmine	Taristu rajamine	Parkla rajamine raja algusesse		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Parkla piirete uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	Infomaterjalide koostamine ja lisamine kivi juurde	x		
Mohni loodusrada	Lahemaa rp, Mohni skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine (sh käimlad)		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Koljaku puhkekoht	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Esku puhkekoht	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Sagadi-Oandu matkarada	Lahemaa rp.	Taristu rajamine	Projekteerimine	Matkaraja projekteerimine	x		
			Taristu rajamine	Matkaraja rajamine	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, hooldus- ja remonttööd	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	Raja infomaterjalide koostamine	x	x	Venekeelse info lisamine infotahvlitele QR-koodiga, Infovoldik eesti ja vene keeles

Külastusobjekt	Kaitseala, vöönd	Arengusuunad	Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Planeeritud tööde teostamise periood		2022. aastal teostatud tööde kirjeldus
					2020-2022	2023-2029	
Põhja-Eesti puhkeala							
RMK matkatee Penijõe-Aegviidu-Kauksi/Ohepalu-Roela lõik	Mõdriku-Roela mka, Roela skv;	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Matkatee viidastuse ja märgistuse parandamine, infotahvli paigaldamine.	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	Infomaterjalide koostamine ja valmistamine	x		
Raketibaasi lõkkekoht		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine.	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Mardihansu lõkkekoht	Porkuni mka, Porkuni pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine.	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Ohepalu lõkkekoht		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Kaberneeme lõkkekohad		Taristu kvaliteedi tõstmine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine Ala planeeringu uuendamine Tegevuse mitmekesistamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Piirete uuendamine.	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Projekteerimine	Ala planeeringu uuendamise projekti koostamine		x	

			Taristu rajamine	Ala taristu uuendamine. Karjäärjärve korrastamine		x	
Kaberneeme parkla		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine	x		
Neeruti loodusrada	Neeruti mka, Neeruti pv , Karuaugu skv , Kiisa skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Rajamärgistuse, viitade uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	Rajal asuva info uuendamine		x	
Eesjärve telkimisala	Neeruti mka, Neeruti pv , Karuaugu skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Leivahjumäe lõkkekoht	Neeruti mka, Neeruti pv , Karuaugu skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Tissipuu lõkkekoht	Neeruti mka, Neeruti pv , Karuaugu skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Viitna loodusõpperada	Viitna mka, Viitna skv , Nabudi skv , Linajärve pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	info koostamine, paigaldamine	x		
Viitna parkla	Viitna mka, Viitna skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

Roela lõkkekoht	Mõdriku-Roela mka, Roela skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Olemasoleva taristu hooldus- ja remonttööd. Rajamärgistuse, viitade uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	Lõkkekohta kaitseala infotahvli lisamine		x	
Roela käbikuivati-muuseum	Mõdriku-Roela mka, Roela skv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Hoone korstna remont, käimlate kohandamine masinaga tühjendatavaks, õueala välimööbli uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	info koostamine, paigaldamine		x	
Pedassaare lõkkekoht	Kolga lahe mka, Pedassaare pv	Taristu kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Projekteerimine	Rajatiste projekteerimine	x		
			Taristu rekonstrueerimine	Rajatiste uuendamine	x	x	
Pedassaare metsamaja	Kolga lahe mka, Pedassaare pv	Taristu kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh sauna uuendamine
Pedassaare matkarada	Kolga lahe mka, Pedassaare pv	Taristu kvaliteedi tõstmine. Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Raja varustamine infotahvlitega. Suunaviitade uuendamine	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

			Infomaterjalide koostamine ja trükkimine	Infotahvliite materjalide koostamine		x	
Vainupea parkla		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine		x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh laudraja remontimise eeltööd
Köverjärve parkla	Ohepalu lka, Köverjärve pv	Arengusuunad lahtised	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Olemasoleva säilitamine kuni Viitna-Ohepalu-Tapa matkamarsruudi arenduse selgumiseni.	x		Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

Tabel 3. Lahemaa külastusala külastuskeskustes perioodil 2020-2029 planeeritud tegevused ja nende täitmine 2022.

Külastuskeskus	Tegevuste kirjeldus	Tööde teostamise aeg		2022. aastal teostatud tööde kirjeldus
		2020-2022	2023-2029	
Lahemaa rahvuspargi külastuskeskus	Külastuskeskuse hoone hooldus- ja remonttööd	x	x	Külastuskeskuse ekspositisooniruumi põranda uuendamine (kinnisvara osakonna poolt)
	Kvaliteetse teabe jagamiseks jätkata koostööd Keskkonnaametiga ruumide kasutamisel, esitlustehnika uuendamisel, trükiste koostamisel, ekspositsiooni arendamisel jms	x	x	
Oandu külastuskeskus	Külastuskeskuse hoonetekompleksi hooldus- ja remonttööd	x	x	Oandu küüni valgustuse uuendamine ja elektri säästmise eesmärgil liikumisanduritele seadmine (kinnisvara osakonna teostus). Saeveski ekspositsiooni uuendamine.
	Aastaringelt kasutatava suurema auditooriumi loomiseks endise metskonna garaaži renoveerimine	x	x	
	Endise metskonna sauna kohandamine matkajatele pesemisvõimaluste loomiseks ja ravimtaimede programmide läbiviimiseks	x	x	
	Külastuskeskusesse viiva tee korduspindamine	x		